

چرند و پرند

www.ketab.ir

سرشناسه	:	دهخدا، علی اکبر، ۱۲۵۸ - ۱۳۳۴.
عنوان و نام پدیدآور	:	چرند و پرند / علی اکبر دهخدا.
مشخصات نشر	:	تهران: عطر کاج، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۵۵ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	:	978-622-95488-7-5
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
موضوع	:	طنز فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	:	Satire, Persian -- 20th century
موضوع	:	نثر فارسی -- قرن ۱۴
موضوع	:	Persian prose literature -- 20th century
موضوع	:	طنز سیاسی ایرانی -- قرن ۱۴
موضوع	:	Political satire, Iranian -- 20th century
رده بندی کنگره	:	۸۰۵۲PIR
رده بندی دیویی	:	۷/۶۲۵۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۷۷۵۶۲۰

چرند و پرند
علامه علی اکبر دهخدا

نویسنده	: علامه علی اکبر دهخدا
چاپ اول	: ۱۳۹۸
صفحه آرایي	: ژيلا رسولی
تاب	: ارجینال
تیراژ	: ۱۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۵/۵۰۰ تومان

تمام حقوق محفوظ است. هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فکس، اسکن، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا نیست.

ISBN 978-622-95488-7-5

تهران: خ انقلاب، خ دوازده فروردین، کوی بهشت آیین، پلاک ۱۶
تلفن: ۶۶۴۰۲۹۰۱ - ۶۶۹۶۰۸۱۸

پیش‌گفتار

علی اکبر دهخدا در سال ۱۲۹۷ هجری قمری، در تهران متولد شد. پدرش خان بابا خان نام داشت و پیش از مقیم شدن در تهران، یکی از ملاکان قزوین بود. وفات خان بابا خان مقارن با ۱۰ سالگی پسرش «علی اکبر» رخ داد. علی اکبر دهخدا با تشویق مادرش به تحصیل ادامه‌دهد و در محضر شیخ غلامحسین بروجردی و آیت‌الله حاج شیخ هادی نجم‌آبادی و دیگر فضای عصر خود زبان عربی و علوم اسلامی را آموخت. با تأسیس مدرسه سیاسی در تهران، دهخدا در آن مدرسه به تحصیل مشغول شد و در همان مدرسه زبان فرانسه را فرا گرفت. دهخدا قبل از آن که تحصیل در مدرسه سیاسی را تمام کند همراه معاون الدوله غفاری «سفیر ایران در بالکان» به اروپا رفت و در مدت دو سال که در اروپا اقامت داشت به تکمیل زبان فرانسه و تحصیل علوم جدید پرداخت.

مصادف با شروع نهضت مشروطیت دهخدا به ایران مراجعه کرد و به جمع آزادی‌خواهان پیوست. او در سال ۱۳۲۵ قمری با همکاری میرزا جهانگیری خان و میرزا قاسم‌خان روزنامه‌ی صور اسرافیل را منتشر کردند. این روزنامه از نشریات مهم صدر مشروطیت بود و در مبارزات آزادی‌خواهان تاثیر مهمی داشت. جذاب‌ترین بخش این روزنامه یک ستون فکاهی تحت عنوان «چرند و پرند» بود که به قلم دهخدا و با امضای «دخو» نوشته می‌شد سبک نگارش این مقالات توسط دهخدا در ادبیات فارسی ایران بی‌سابقه بود.

در مقالات دهخدا در روزنامه‌ی صور اسرافیل اوبا طعنه‌های زیرکانه و بیانی تمسخرآمیز افراد و اقشاری را که سد راه پیشرفت جامعه بودند مورد انتقاد قرار می‌داد. لذا مرتجعین آن زمان به شدت با انتشار روزنامه صور اسرافیل مخالف بودند. انتشار روزنامه صور اسرافیل درست تا قبل از واقعه به توپ بستن مجلس و متواری شدن آزان‌خواهان ادامه داشت. پس از تعطیل شدن مجلس شورای ملی در دوره‌ی محمد علی شاه، میرزا جهانگیر خان به دستور محمد علی شاه به قتل رسید و دهخدا با جمعی از آزادی‌خواهان به اروپا تبعید شدند.

دهخدا در مهر ایوردهن سوییس ۳ شماره از روزنامه‌ی صور اسرافیل را منتشر کرد و پس از مدتی از سوییس به اسلامبول ترکیه رفت و در آن شهر «روزنامه سبک» را منتشر کرد.

پس از خلع محمدعلی شاه از سلطنت دهخدا به ایران بازگشت و نماینده مردم کرمان در مجلس شورای ملی دوم شد. او چندین سال ریاست مدرسه علوم سیاسی و سپس ریاست حقوق را به عهده داشت و یکی از اعضای برجسته‌ی فرهنگستان ایران بود.

سبک نگارش مرحوم دهخدا در روزنامه‌نگاری و نقد موضوعات اجتماعی و سیاسی و نیز در این کتاب، سبکی جدید در زبان زندگی وی محسوب می‌شد. دهخدا توانست با این سبک نوین و مخاطبین فراوانی را به سوی افکار و اندیشه‌های خود جلب کند. سبک نگارش نویسنده در این کتاب، از لحاظ واژگان مورد استفاده و آیین نگارش، تفاوت فراوانی با واژگان مورد استفاده و آیین نگارش امروزی دارد. بدیهی است که این تفاوت ناشی از تکامل زبان فارسی در ابعاد مذکور می‌شود. در این کتاب ناشر ضمن حفظ متن

اصلی، فقط در راستای استعمال قواعد نقطه‌گذاری و نیز ایجاد یک
واژه‌نامه‌ی کوچک در انتهای کتاب اقدام نموده است تا هم سبک
نگارش نویسنده که یک اثر نسبتاً قدمی است محفوظ بماند و هم
قدری به سهولت خواندن این کتاب کمک شده باشد.

www.ketab.ir